

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 listopada 2016 r.

w sprawie ustanowienia roku 2017 Rokiem Generała Józefa Hallera

Generał Józef Haller (1873–1960) był jednym z najwybitniejszych polskich dowódców i polityków związanych z obozem narodowym i chrześcijańsko-demokratycznym. Z jego biografią wiąże się wiele niezwykłych wydarzeń, których rocznice obchodzimy w 2017 r.

150 lat temu, w 1867 r., powstało w zaborze austriackim, we Lwowie, pierwsze gniazdo Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, zasłużonej polskiej organizacji młodzieżowej, patriotycznej, sportowej i paramilitarnej, z której wyrosły harcerstwo polskie i pokolenie legionistów polskich. Gen. Józef Haller był od początku XX wieku jednym z twórców kolejnych gniazd „Sokoła”, a od 1913 r. członkiem komendy „Sokoła” i jego instruktorem. W czasie I wojny światowej dowodził Legionem Wschodnim, następnie jedną z brygad Legionów Polskich, w skład której weszli wychowankowie „Sokoła”.

100 lat temu we Francji, z inicjatywy Komitetu Narodowego Polskiego, powstała Błękitna Armia, od 1918 r. dowodzona przez gen. Józefa Hallera. Żołnierz polski znalazł się wśród zwycięzców walczących w I wojnie światowej. W tym samym roku państwa ententy wpisały do celów wojny postulat odbudowy niepodległej Polski z wolnym dostępem do morza.

Jako dowódca Armii Ochotniczej gen. Haller walczył na przedpolach Warszawy latem 1920 r. W odrodzonej Polsce stał zaś w latach 1920–1923 na czele Związku Harcerstwa Polskiego, a następnie Związku Hallerczyków. W 1936 r. związek ten był jednym z inicjatorów utworzenia Frontu Morges, skupiającego znaczną część środowisk opozycyjnych wobec sanacji, zjednoczonych wokół demokratycznych wartości. W 1937 r. z inicjatywy Frontu powstało Stronnictwo Pracy, partia chrześcijańsko-demokratyczna, która odegrała ważną rolę w czasach II wojny światowej jako najbliższe zaplecze polityczne premiera rządu RP i naczelnego wodza gen. Władysława E. Sikorskiego. Gen. Haller należał do ścisłego kierownictwa tej partii i był jednym z najbliższych współpracowników, także jako minister, gen. Sikorskiego. W 2017 r. będziemy obchodzić 80. rocznicę powstania

Stronnictwa Pracy, reprezentującego jeden z najważniejszych nurtów polskiej myśli społeczno-politycznej.

Od młodości gen. Józef Haller był czcicielem Matki Boskiej, powierzył swoje życie jej opiece. Po II wojnie światowej gen. Haller pozostał, jak wielu innych, na emigracji. Pod koniec życia zamierzał przybyć do Polski, korzystając z „odwilży”, by pielgrzymować na Jasną Górę. Jednak 3 maja 1957 r. Hallera nie wpuszczono do Ojczyzny.

Ogłoszenie roku 2017 Rokiem Generała Józefa Hallera pozwoli nie tylko przybliżyć postać samego generała i jego najbliższych (Stanisława Hallera i Cezarego Hallera, także oficerów Wojska Polskiego), ale także skupić uwagę Polaków na ważnych wydarzeniach i wyjątkowych organizacjach, zasłużonych w dziejach Polski, znanych z krzewienia polskości i patriotycznego ducha.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI